

Een praatje met het nieuwe Eere-lid der Koninklijke Zeilvereeniging „Sneek”

A. ten Cate, Sneek.

(Foto B. Brinkman)

In de laatst gehouden vergadering van de Zeilvereeniging „Sneek” deelde de voorzitter, de heer A. ten Cate, mede, dat hij zich in verband met zijn gezondheidstoestand genoodzaakt zag, de leiding neer te leggen en zijn bestuursfunctie ter beschikking te stellen, een besluit, dat hem zeer zwaar was gevallen, omdat hij 35 jaar aaneen lief en leed met de vereniging had gedeeld.

De vergadering nam met leedwezen van dit besluit kennis en benoemde den sympathieken voorzitter, die niet alleen in Friesland, maar ook in Holland in zeilerskringen groote bekendheid geniet, op voorstel van den heer S. J. Olij, die, evenals enkele andere leden, de vele verdiensten van den heer ten Cate schetste, tot eere-lid, welke onderscheiding t.z.t. ook nog in den vorm van een oorkonde zal worden uitgedrukt.

Het was naar aanleiding van dit afscheid en deze ervolte benoeming, dat wij den heer ten Cate bereid vonden, ons een onderhoud toe te staan, teneinde onzen lezers iets te kunnen vertellen over het in dienst van de zeilsport welbestede leven van dezen sympathieken man, die helaas in de laatste jaren door lichamelijk lijden gekweld wordt, maar desondanks steeds zijn opgeruimd humeur en zin voor humor heeft behouden.

Succesvolle zeilersloopbaan.

Reeds als jongen van 12 jaar, aldus vertelde de heer ten Cate ons, begon ik te zeilen in het tjottertje „Argo” van den toen ook jeugdigen N. J. Wouda, in welk scheepje ik de eerste schreden op mijn lange zeilersloopbaan heb gezet.

Na mijn opleiding buiten Sneek keerde ik in 1904 in deze stad terug, waarna ik in 1905 tot bestuurslid van de Sneeker Zeilclub en een jaar daarna in het bestuur van de Zeilvereeniging „Sneek” werd benoemd. Direct na mijn terugkomst in Sneek kocht ik de 4.80 m tjotter „Albert en Nelly” van den heer Jan Zwart, met welk scheepje ik jaren lang in vrijwel alle Friesche wedstrijden met veel succes ben uitgekomen. Met deze tjotter stak ik ook spoedig voor de eerste maal de voormalige Zuiderzee over om deel te nemen aan de wedstrijden van „Hollandia” en van de K.N.R. & Z.V. te Amsterdam, waarin ik direct de eerste prijzen won. Op deze wijze bracht ik het contact tusschen de Friesche en Hollandsche zeilers tot stand, dat later tot de bekende Holland—Friesland-wedstrijden in de Regenboogklasse heeft geleid.

Ik heb dat contact steeds bestendig, door ieder jaar deel te nemen aan de najaarswedstrijden van de Koninklijke, eerst geruimen tijd en in verschillende klassen als lid der bemanning van wijlen den heer Hibma, later met mijn eigen open V-klasser „Philine” en vanaf 1919 met mijn 35 m²-kruiser „Waterrat”. In al deze wedstrijden heb ik zeer veel prijzen gewonnen, maar mijn laatste Kaag-borden dateeren van het jaar 1934. Daarna kon ik niet meer, zooals daarvoor, in de D-klasse uitkomen.

Prettige herinneringen.

Natuurlijk bewaar ik aan al de wedstrijden, waaraan ik deelnam, de meest prettige herinneringen, aldus ging onze zegsman voort, maar enkele daarvan liggen wel zeer vast in mijn geheugen. Een van mijn mooiste wedstrijden was die ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan der Zeilvereeniging „Langweer” in 1909. Ik voer toen nog in mijn 4.80 m tjotter en startte daar met nog 10 deelnemers. In dat sterk bezette veld won ik den prijs en dit was eigenlijk een van mijn mooiste overwinningen. Langweer was bij wijze van spreken de bakermat van die vier-acht-booten, die er steeds de hoofdklasse vormden en zoodoende heb ik meer dan 25 jaren achtereen den tocht naar Langweer ondernomen. Op die wijze ben ik ook zeer bevriend geraakt met de Langweerder zeilers en in 1940 benoemde de zeilvereeniging „Langweer” mij tot eere-lid.

Bij de „Koninklijke” in Amsterdam zeilden we eens op het IJ, een zeer emotioneelen wedstrijd in de groote schouw van wijlen den heer Folkert de Jong. Wij waren toen naar Holland getogen om daar wat propaganda voor de groote Friesche schouwen te maken en zeilden tegen de z.g.n. „Polle-schouw” van Grouw. Het was vliegend stormweer, zoodat van alle gestarte schepen maar ongeveer een derde deel door de finish kwam, waaronder natuurlijk ook onze beide schouwen. Wij behaalden de overwinning, voornamelijk doordat we met zes man bemand waren, waarvan vier doorlopend bezig waren het water uit de boot te hoozen. Onze concurrenten waren met hun vieren en konden al het buiswater niet zoo vlug over boord werken en mede daardoor verloren zij den wedstrijd. Maar achteraf gezien was het tóch een mooie strijd, die echter, uit propagandistisch oogpunt bezien, weinig of geen resultaten heeft opgeleverd. Wel kwamen er toen in Holland eenige schouwen, maar de goede wedstrijd-zeilers, die ons met kans op succes zouden kunnen bekampen, wilden er niet aan.

Stijgende deelname aan de wedstrijden.

Ook kwam in ons gesprek nog even ter sprake het groote verschil in deelname aan de wedstrijden van vroeger en nu. Ja, ook dat is geweldig veranderd, zei de heer ten Cate. Vroeger, dat herinner ik mij nog heel goed, moesten we bij de zeilers langs gaan om hen te animeeren aan de wedstrijden deel te nemen, maar tegenwoordig is het aantal deelnemers steeds zoo overweldigend, dat we er wel eens verlegen mee waren. Daardoor is de taak van de juryleden op den starttoren ook

„Skútsje-silen”.
(Foto H. v. d. Zee)

veel en veel zwaarder en ingewikkelder geworden. Maar ook de wedstrijden zelf hebben groote veranderingen ondergaan, in de eerste plaats door invoering van den flying start en vooral ook door de groote populariseering van de zeilsport. Dien flying start maakte ik voor 't eerst in Amsterdam mee. Wij startten hier toen altijd nog van den wal, maar reeds spoedig gingen we ook in Friesland tot den vliegende start over. Alleen de vracht- en beurtschepen vertrokken steeds vanaf het Kolmeersland.

Voor die „skútsje-sileryen” had ik altijd zeer veel belangstelling, maar ze hebben mij ook wat werk — soms last — bezorgd, want de schippers waren niet altijd even gemakkelijk. Het starten van deze groote schepen leverde altijd veel moeilijkheden op, maar wij wachtten altijd maar zolang tot ze allemaal zoowat even erg zondigden, m.a.w. tot ze zoowat allemaal de zeilen er bij hadden en dan lieten wij ze maar los.

Waarom zijn jullie met deze mooie wedstrijden opgehouden, luidde onze vraag? Omdat de deelname in de andere klassen te groot werd, luidde het antwoord. Daardoor leverden die groote schepen, die natuurlijk lang niet zoo gemakkelijk kunnen manoeuvreren als de kleinere, te veel gevaar op voor de andere wedstrijdschepen. Toen hebben we eerst geprobeerd de skútsjes op Donderdag na Hardzeildag te laten varen, maar dat viel bij de heeren niet in goede aarde. Voor hen was Hardzeildag dé groote feestdag en ze voelden zich achteruitgezet, als ze op dien dag niet konden varen. Daarom zijn we er maar heelemaal mee opgehouden.

* * *

Tenslotte stonden we nog even stil bij de verschillende functies, die de heer ten Cate in de zeilwereld heeft vervuld en nog bekleedt. Gedurende zijn 35-jarig bestuurslidmaatschap van de Kon. Zeilver. „Sneek” was hij de meeste jaren secretaris, maar ook maakte hij eenige jaren deel uit van het wedstrijd-comité. In 1937 volgde hij wijlen den heer J. G. Hibma als voorzitter op, welke functie hij dus thans na veel innerlijken strijd heeft moeten neerleggen. Veel heeft hij in dien tijd

echter mee tot stand gebracht, o.a. den nieuwen steenen starttoren op het eigen terrein van de Vereeniging op het Kolmeersland, terwijl tijdens zijn voorzitterschap ook de Sneek-week, op initiatief van en in samenwerking met de S.Z.C., werd ingevoerd.

Tevens is hij nog bestuurslid van de Noord-Nederlandsche Watersport Vereeniging en van het „Friesch Scheepvaart Museum” te Sneek en mede-oprichter van de N.V. Sneeker Jachthaven.

Die beide bestuursfuncties zal hij vermoedelijk nog wel eenige jaren blijven vervullen, maar het wedstrijd-zeilen heeft hij er reeds jaren geleden aan gegeven. Het toerzeilen echter niet, want zijn hart trekt nog steeds naar het water. Dat hoop ik, aldus beëindigde de heer ten Cate ons prettige onderhoud, nog vele jaren te kunnen volhouden. En dat wenschen we hem, na zoo'n eervol staats van dienst in de watersport-wereld, waardoor hij zeer velen aan zich verplicht heeft, van ganscher harte toe.

B. B.

DE UITKIJK

Vol moed verspreidt de firma R. Moedt te Sneek een aantrekkelijk en fraai geïllustreerd reclameboekje betreffende haar verhuur-inrichting van zeiljachten.

De heer J. H. J. Groeneweg te Enschede deelt ons mede, dat hij het kieljacht „Henny” kocht van den heer H. B. Bouwman te Amsterdam en den naam veranderde in „Moed en Vertrouwen”.

De Sneeker Zeil-Club heeft in beginsel besloten, weer sleptochten te organiseeren voor de motorbooten. Deze tochten worden gehouden op 22 Mei (Hemelvaartsdag) naar den onderlingen wedstrijd en op de Zondagen in Juni, Juli en Augustus. De stoomboot-ondernemer heeft voor deze tochten toestemming en kolentoewijzing gekregen.